

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

I. Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami, ako aj hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynakladania verejných prostriedkov a nakladanie s majetkom.

Predmetom kontrolnej akcie bolo postavenie a charakteristika príspevkovej organizácie samosprávneho kraja, rozpočet nákladov a výnosov a jeho plnenie, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení príspevkovej organizácie s verejnými prostriedkami, vrátane prostriedkov Európskej únie, podnikateľská činnosť príspevkovej organizácie, nakladanie a hospodárenie s majetkom a úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.07.2009 do 26.08.2009 v príspevkových organizáciách **Považské múzeum v Žiline a Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši**. Kontrolovaným obdobím bol rok 2007 a 2008.

Finančné prostriedky uvádzané v tejto správe v menovej jednotke Eur (Sk) boli prepočítané konverzným kurzom 30,1260 a matematicky zaokrúhlené na celé čísla.

II. Výsledky kontroly

1. Postavenie a charakteristika príspevkovej organizácie samosprávneho kraja

Považské múzeum v Žiline (ďalej len „múzeum“) a Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši (ďalej len „kultúrne stredisko“) hospodárili v kontrolovanom období ako samostatné právne subjekty na platforme príspevkovej organizácie zriadenej Žilinským samosprávnym krajom (ďalej len „ŽSK“), vo vlastnom mene nadobúdali práva a povinnosti a ich rozpočet bol zapojený na rozpočet zriaďovateľa príspevkom.

Postavenie príspevkových organizácií upravujú príslušné ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) a predmet ich činnosti okrem ďalších skutočností bol vymedzený v zriaďovacích listinách.

Kontrolou zriaďovacích listín v znení platnom v kontrolovanom období bolo zistené, že zriaďovacie listiny, podľa obsahu ktorých obidve príspevkové organizácie spravovali majetok ŽSK, zverený im na plnenie vymedzeného poslania a predmetu činnosti, neobsahovali vecné a finančné vymedzenie tohto spravovaného majetku, čím **nebol zabezpečený ich súlad s ustanovením § 21 ods. 9 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „*Zriaďovacia listina ... príspevkovej organizácie obsahuje ... g) vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý ... príspevková organizácia spravuje, ...*“.

Podľa dodatku č. 3 vydaného k zriaďovacej listine kultúrneho strediska bol dňom 19.12.2007 zmenený jeho pôvodný názov Liptovské osvetové stredisko v Liptovskom Mikuláši. Potvrdenie o pridelení identifikačného čísla obsahujúce aktuálnu zmenu názvu subjektu vydal Štatistický úrad Slovenskej republiky dňa 18.4.2008. Kultúrne strediskonenahlásilo príslušnému orgánu skutočnosť potrebnú na zapísanie do registra organizácií, t.j. aktuálny názov organizácie do desiatich dní od vykonania tejto zmeny zriaďovateľom, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 27 ods. 8 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike** v znení neskorších predpisov, podľa ktorého: „*Právnická osoba, ktorá nemá pridelené identifikačné číslo ... je povinná nahlásiť úradu svoj vznik a ďalšie skutočnosti potrebné na pridelenie identifikačného čísla a zapísanie do registra organizácií, a to do desiatich dní od svojho vzniku. Rovnakú povinnosť má, aj ak ide o zmenu alebo zánik uvedených skutočností.*“

2. Rozpočet nákladov a výnosov a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia príspevkovej organizácie je rozpočet nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, podľa ktorého v kontrolovanom období hospodárili obe príspevkové organizácie.

Kontrolou predmetných rozpočtov zostavovaných na rozpočtové obdobie rokov 2007 a 2008 bolo zistené, že ŽSK ako zriaďovateľ neposkytol v niektorých prípadoch príspevkovým organizáciám finančné prostriedky na bežné výdavky v takej výške, aby bol ich rozpočet vyrovnaný. V dôsledku tejto skutočnosti bola v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách v rozpočte kultúrneho strediska zostavenom na rok 2007 rozpočtovaná i po úprave rozpočtu strata v sume 6 606,- Eur (199 tis. Sk) a v roku 2008 pri rozpise rozpočtu strata v sume 6 340,- Eur (191 tis. Sk). Múzeum malo v roku 2008 po úpravách rozpočtu rozpočtovanú stratu v sume 24 895,- Eur (750 tis. Sk).

Porovnaním rozpočtov nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia za hlavnú činnosť kontrolovaných príspevkových organizácií s výkazmi ziskov a strát spracovanými za rok 2007 bolo zistené, že múzeum nedosiahlo k 31.12.2007 výnosy určené svojím rozpočtom nákladov a výnosov v sume 895 837,- Eur (26 988 tis. Sk). Skutočné dosiahnuté výnosy predstavovali sumu 787 659,- Eur (23 729 tis. Sk), čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 24 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „*Príspevková organizácia je povinná dosahovať výnosy určené svojím rozpočtom.*“

Múzeum po uplynutí rozpočtového roka 2008 nevykonalo zúčtovanie finančných vzťahov príspevkovej organizácie s rozpočtom zriaďovateľa, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 24 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „*Príspevková organizácia vykoná po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa alebo so štátnym rozpočtom.*“

Kontrolou bola preverená tvorba rezervného fondu z výsledku hospodárenia kultúrneho strediska za kontrolované obdobie, pričom bolo zistené, že zisk po zdanení v sume 3 316,- Eur (99,9 tis. Sk) za rok 2007 a v sume 7 127,- Eur (214,7 tis. Sk) za rok 2008 bol v celej výške použitý na jeho

úš. SK) za rok 2007 a v sume 1 127,- Eur (214,7 úš. SK) za rok 2008 bol v celej výške použitý na jeho tvorbu.

Vzhľadom na skutočnosť, že múzeum dosiahlo po zdanení za rok 2007 stratu v sume 222 532,- Eur (6 704 tis. Sk) a za rok 2008 stratu v sume 24 895,- Eur (750 tis. Sk), rezervný fond z výsledku jeho hospodárenia za kontrolované obdobie tvorený nebol.

3. **Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení príspevkovej organizácie s verejnými prostriedkami, vrátane prostriedkov Európskej únie**

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení príspevkových organizácií s verejnými prostriedkami boli zistené nedostatky najmä v dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Múzeum vypracovalo k 31.12.2007 riadnu účtovnú závierku tvorenú súvahou, výkazom ziskov a strát a poznámkami, v obsahu ktorých nebol údaj o sídle účtovnej jednotky, údaj o právnej forme účtovnej jednotky, údaj o dni zostavenia účtovnej závierky a podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva, čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 17 ods. 2 písm. a), c), e) a g) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná závierka obsahuje tieto všeobecné náležitosti: a) ... názov účtovnej jednotky; právnické osoby uvedú sídlo ... c) právnu formu účtovnej jednotky, ... e) deň jej zostavenia, ... g) podpisový záznam štatutárneho orgánu ... účtovnej jednotky ... podpisový záznam osoby zodpovednej za jej zostavenie a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva.*“

Kultúrne stredisko za účtovné obdobie roku 2007 vypracovalo riadnu účtovnú závierku, v obsahu ktorej absentoval aktuálny názov účtovnej jednotky a podpisový záznam štatutárneho orgánu kultúrneho strediska, čím **nebolo dodržané ustanovenie § 17 ods. 2 písm. a) a g) zákona o účtovníctve**. Súčasťou účtovnej závierky za predmetné účtovné obdobie neboli poznámky, čím kultúrne stredisko **nedodržalo ustanovenie § 17 ods. 3 písm. c) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva okrem všeobecných náležitostí podľa odseku 2 obsahuje tieto súčasti: ... c) poznámky.*“

Nepripojením podpisových záznamov osôb zodpovedných za zostavenie účtovnej závierky a za vedenie účtovníctva v múzeu, resp. podpisového záznamu štatutárneho orgánu kultúrneho strediska k jednotlivým súčastiam účtovnej závierky spracovanej za účtovné obdobie roku 2007, **nepostupovali obidva subjekty podľa ustanovenia § 17 ods. 5 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná závierka sa považuje za zostavenú po pripojení podpisových záznamov k požadovaným údajom podľa odseku 2 a k jednotlivým súčastiam účtovnej závierky.*“, v dôsledku čoho **nebolo dodržané ustanovenie § 26 ods. 9 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „... *príspevkové organizácie ... zostavujú a predkladajú účtovnú závierku podľa osobitného predpisu.*“

Kultúrne stredisko v rámci zostavenia účtovnej závierky za účtovné obdobie roku 2008 vypracovalo poznámky, v obsahu ktorých absentoval údaj o právnom dôvode zostavenia účtovnej závierky, informácia o skutočnosti, či je účtovná závierka zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, informácia o zmenách účtovných metód a zásad s uvedením prípadných dôvodov, informácia o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu, čím **nepostupovalo podľa ustanovení Čl. I ods. 1 písm. b), Čl. II ods. 1 a 2 a Čl. XI prílohy č. 3 k Opatreniu MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky a nedodržalo ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Podrobnosti o rámcových účtových osnovách ...

postupoch účtovania, usporiadaní a označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky ... a o obsahovom vymedzení týchto položiek, ... termínoch, spôsoboch a mieste predkladania účtovnej závierky ... ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky ... opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo oznámením ... a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať.“

Múzeum v účtovnom období roku 2008 zaobstaralo dva kusy dlhodobého hmotného majetku v obstarávacej cene nad 30 tis. Sk. Kontrolou bolo preukázané, že o tomto majetku bolo nesprávne účtované ako o drobnom hmotnom majetku na podsúvahovom účte, v dôsledku čoho nebol účtovne odpisovaný. Múzeum neodpisovaním predmetného hmotného majetku formou oprávok, **nepostupovalo podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovná jednotka povinná ... odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami.*“ Zároveň **nepostupovalo podľa ustanovenia § 28 ods. 1 a 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná jednotka ... odpisuje hmotný majetok okrem zásob ... v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami ... Hmotný majetok okrem zásob ... odpisuje účtovná jednotka počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku.*“

Neodpisovaním tohto majetku múzeum súčasne **nepostupovalo podľa ustanovenia § 30 ods. 1 a 2 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky** (ďalej len „postupy účtovania platné od 01.01.2008“), podľa ktorého: „... *dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok ... k dlhodobému hmotnému majetku. ... Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku.*“ a jeho nesprávnym účtovným zatriedením **nedodržalo ustanovenie § 21 ods. 3 písm. b) postupov účtovania platných od 01.01.2008**, podľa ktorého: „*Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú ... b) samostatné hnutelné veci ... a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise...*“, čím **nedodržalo ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Nesprávnym účtovaním o majetku a jeho odpisoch neposkytovala účtovná závierka múzea za rok 2008 verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 7 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky. ... Zobrazenie v účtovnej závierke je verné, ak obsah položiek účtovnej závierky zodpovedá skutočnosti ...*“.

Výdavky na obstaranie predmetného dlhodobého hmotného majetku boli triedené v rámci bežných výdavkov, čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „*V rozpočte verejnej správy ... sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy ... Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.*“ a **nezabezpečilo triedenie výdavkov podľa ustanovenia § 1 ods. 4 písm. b) Opatrenia MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie** v znení neskorších predpisov, podľa ktorého: „*Ekonomická klasifikácia ... vymedzuje ... b) kapitálové výdavky, ktorými sú najmä rozpočtové výdavky na obstaranie a zhodnotenie hmotného majetku ...*“.

Kultúrne stredisko v účtovnom období roku 2008 uskutočnilo kompletne preúčtovanie zostatku plne odpísaného majetku vedeného na účte 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene 18 323,- Eur (552 tis. Sk) na podsúvahový účet 750 – Drobný hmotný majetok bez rozhodnutia účtovnej jednotky o účtovaní hmotného majetku, ktorého ocenenie sa rovná alebo

je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom pre hmotný majetok, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 21 ods. 4 postupov účtovania platných od 01.01.2008**, podľa ktorého: „Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtuje podľa rozhodnutia účtovnej jednotky aj drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom pre hmotný majetok a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok.“ a **podľa ustanovenia § 21 ods. 6 písm. b) postupov účtovania platných od 01.01.2008**, podľa ktorého: „Ako dlhodobý majetok sa neúčtuje ... b) drobný hmotný majetok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom, ...“, čím **nedodržalo ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Kultúrne stredisko účtovalo v účtovnom období roku 2008 o rezervách v hodnote 3 519,- Eur (106 tis. Sk) bez úpravy spôsobu ich tvorby a používania vnútorným predpisom účtovnej jednotky, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 14 ods. 2 postupov účtovania platných od 01.01.2008**, podľa ktorého: „Spôsob tvorby a používania rezerv sa účtuje podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky, ...“ a **nedodržalo ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Kultúrnemu stredisku boli na základe Zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov uzavretých dňa 01.06.2008 so ŽSK ako poskytovateľom dotácií (ďalej len „Zmluvy o PFP“) poskytnuté dotácie spolu v sume 1 826,- Eur (55 tis. Sk). Na základe Zmluvy o poskytnutí dotácie zo dňa 12.09.2007 (ďalej len „Zmluva o poskytnutí dotácie“) boli múzeu poskytnuté prostredníctvom ŽSK dotácie v celkovej sume 8 232,- Eur (248 tis. Sk). Predmetné účelovo určené prostriedky boli obom subjektom poukázané na dohodnutý účel, za podmienok určených týmito zmluvami a zákonom o rozpočtových pravidlách. Nedodržaním pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté, **porušili obidva subjekty finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „Porušením finančnej disciplíny je ... n) porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.“, keď oneskoreným vyúčtovaním celej poskytnutej dotácie **nepostupovalo kultúrne stredisko podľa ustanovenia čl. II ods. 4 Zmlúv o PFP**, podľa ktorého: „Prijímateľ je povinný poskytovateľovi vyúčtovať dotáciu ... najneskôr do 30.11.2008, okrem akcií (činnosti), ktoré sa majú uskutočniť v decembri 2008, ktoré prijímateľ je povinný vyúčtovať najneskôr do 20.12.2008.“ a **múzeum podľa ustanovenia čl. 4 ods. 7 Zmluvy o poskytnutí dotácie**, podľa ktorého: „Prijímateľ je povinný doručiť poskytovateľovi vyúčtovanie poskytnutia a použitia dotácie ako aj spolufinancovanie ... v termínoch: a) do 22. októbra 2007, ak sa projekt realizuje v prvom až treťom štvrtroku 2007, b) do 11. januára 2008, ak sa projekt realizuje v štvrtom štvrtroku 2007.“

Kultúrne stredisko poskytlo v kontrolovanom období dvakrát preddavok spolu v sume 349,- Eur (10,5 tis. Sk) a múzeum v roku 2007 dvakrát preddavok spolu v sume 810,- Eur (24,4 tis. Sk) bez vopred uzavretej písomnej zmluvy, čím obidva subjekty **nepostupovali podľa ustanovenia § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „Subjekt verejnej správy môže poskytovať preddavky, ak boli vopred v zmluve o dodávke výkonov a tovarov písomne dohodnuté, a to najviac na obdobie troch mesiacov v závislosti od vecného plnenia dodávok výkonov a tovarov ...“, v dôsledku čoho **porušili finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. l) zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „Porušením finančnej disciplíny je ... l) úhrada preddavku z verejných prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov ...“.

Preddavky v sume 349,- Eur (10,5 tis. Sk) boli kultúrnym strediskom a preddavok v sume 319,- Eur (9,6 tis. Sk) bol múzeom nesprávne účtovaný priamo do nákladov, čím obidva subjekty **nepostupovali podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovná

jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.“ **a ustanovenia § 8 ods. 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovníctvo účtovnej jednotky je správne, ak účtovná jednotka vedie účtovníctvo podľa tohto zákona a ostatných osobitných predpisov.*“, nakoľko v roku 2007 **nedodrжали ustanovenie § 46 ods. 4 Opatrenia MF SR z 11. decembra 2003 č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania platné do 31.12.2007“)** a v roku 2008 **ustanovenie § 43 ods. 4 postupov účtovania platných od 01.01.2008**, podľa ktorých: „*Na účte 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky sa účtujú poskytnuté preddavky dodávateľom pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa.*“, čím zároveň **porušili ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Múzeum uhradilo v roku 2007 dva preddavky spolu v sume 21 901,- Eur (659,8 tis. Sk) za dodanie dlhodobého hmotného majetku bez vopred uzavretej písomnej zmluvy. Dodanie majetku bolo dodávateľom uskutočnené až v roku 2008, čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách a podľa ustanovenia § 19 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého: „*Preddavky poskytnuté podľa odseku 8 musia byť finančne vysporiadané najneskôr do konca rozpočtového roka, v ktorom sa poskytnú ...*“, v dôsledku čoho **porušilo finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. l) zákona o rozpočtových pravidlách**.

Predmetné preddavky poskytnuté na obstaranie hmotného majetku boli múzeom zaúčtované priamo na ľarchu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a pred fyzickým dodaním obstarávaného majetku bol tento predčasne zaradený do užívania a preúčtovaný na príslušný účet majetku, čím múzeum **nepostupovalo podľa ustanovenia § 8 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve**, nakoľko **nedodržalo ustanovenie § 25 ods. 4 postupov účtovania platných do 31.12.2007**, podľa ktorého: „*Na účtoch účtovej skupiny 05 – Poskytnuté preddavky na ... dlhodobý hmotný majetok sa účtujú dlhodobé aj krátkodobé preddavky.*“, **ustanovenie § 25 ods. 1 postupov účtovania platných do 31.12.2007**, podľa ktorého: „*Ako ... dlhodobý hmotný majetok sa účtujú veci, ktoré sú uvedené do používania a majú zabezpečené všetky technické funkcie potrebné na používanie a spĺňajú všetky podmienky podľa osobitných predpisov ...*“ **a ustanovenie § 27 ods. 1 postupov účtovania platných do 31.12.2007**, podľa ktorého: „*Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do času jeho uvedenia do používania ...*“, čím zároveň **nepostupovalo podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Múzeum uhradilo v kontrolovanom období tri faktúry v celkovej sume 1 992,- Eur (60 tis. Sk) a kultúrne stredisko štyri faktúry v celkovej sume 976,- Eur (29,4 tis. Sk), z obsahu ktorých nebolo zrejmé, v akom rozsahu boli služby a dodávky materiálu poskytnuté, absentovali údaje o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva, súčasťou faktúr neboli rozpisy prác a služieb, čím **neboli dodržané náležitosti preukázateľného účtovného záznamu podľa ustanovenia § 10 ods. 1 písm. c) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať ... c) peňažnú sumu alebo údaj o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva, ...*“. Uskutočnením platieb na základe nepreukázateľných účtovných dokladov, ktorých obsah nedokazoval skutočnosť, **nebolo účtovníctvo múzea a kultúrneho strediska preukázateľné podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§32) ...*“ **a ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve**.

Kontrolou pokladničných dokladov kultúrneho strediska za nákupy tovaru v hotovosti bolo zistené, že obsah dvoch účtovných záznamov spolu v sume 43,- Eur (1,3 tis. Sk) nebol čitateľný, t.j. účtovníctvo nebolo vedené spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov, čím

kultúrne stredisko **nepostupovalo podľa ustanovenia § 8 ods. 6 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovníctvo účtovnej jednotky sa vedie spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov, ...*“ **a ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve.**

4. Podnikateľská činnosť príspevkovej organizácie

V kontrolovanom období múzeum a kultúrne stredisko ako príspevkové organizácie ŽSK nevykonávali podnikateľskú činnosť nad rámec svojej hlavnej činnosti.

5. Nakladanie a hospodárenie s majetkom

Pri kontrole evidencie, spôsobu obstarania a nakladania s majetkom, inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov bolo zistené:

Inventarizácia za kontrolované účtovné obdobie bola v múzeu vykonaná na základe príkazov štatutárneho orgánu múzea, ktorými bolo nariadené vykonať len inventarizáciu majetku a záväzkov, čím tieto príkazy **neboli v súlade s ustanovením § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a 30.*“ **a ustanovením § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.*“

Kultúrne stredisko nevykonalo ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky za rok 2007 inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve, ustanovenia § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve a ustanovenia § 29 ods. 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Inventarizáciu účtovná jednotka vykonáva ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku.*“. Nevykonaním inventarizácie zároveň **nebola kultúrnym strediskom zabezpečená podmienka preukázateľnosti účtovníctva podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak ... účtovná jednotka vykonala inventarizáciu.*“. Vecná správnosť účtovníctva nebola za rok 2007 deklarovaná inventarizačným zápisom, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Stav majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych súpisoch sa porovnáva so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania sa uvedú v inventarizačnom zápise. Inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa preukazuje vecná správnosť účtovníctva a ktorý musí obsahovať a) obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky; právnické osoby uvedú sídlo, ... b) výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom, ...*“.

Z inventarizácie vykonanej k 31.12.2008 vypracovalo múzeum inventarizačný zápis, v obsahu ktorého absentoval údaj o sídle účtovnej jednotky, čím **nepostupovalo podľa ustanovenia § 30 ods. 3 písm. a) zákona o účtovníctve**. Predmetom inventarizačných zápisov vypracovaných múzeom za účtovné obdobie rokov 2007 a 2008 neboli u niektorého majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov výsledky vyplývajúce z porovnania jeho skutočného stavu so stavom účtovným. Inventarizačný zápis kultúrneho strediska vypracovaný v rozpore s príkazom štatutárneho orgánu k 30.12.2008 neobsahoval výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov so stavom účtovným vôbec. V obsahu zápisov obidvoch subjektov bol v týchto prípadoch uvedený len stav účtovný, čím múzeum a kultúrne stredisko **nepostupovali podľa ustanovenia § 30 ods. 3 písm. b) zákona o účtovníctve a ustanovenia § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve**. Kultúrne stredisko nevykonaním inventarizácie ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky **nepostupovalo podľa ustanovenia § 29 ods. 2 zákona o účtovníctve**.

Inventarizačný rozdiel zistený pri inventarizácii realizovanej k 31.12.2007, zaúčtovalo múzeum do nasledujúceho účtovného obdobia, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovná jednotka účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia ...“ **a ustanovením § 30 ods. 7 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Inventarizačný rozdiel zaúčtuje účtovná jednotka do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.“, v dôsledku čoho účtovníctvo múzea za účtovné obdobie roku 2007 **nebolo úplné podľa ustanovenia § 8 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Účtovníctvo účtovnej jednotky je úplné, ak účtovná jednotka zaúčtovala v účtovnom období v účtovných knihách všetky účtovné prípady podľa § 3 ...“.

Kultúrne stredisko nevykonalo za účtovné obdobie roku 2008 dokladovú inventúru bankových účtov a oprávok k dlhodobému majetku, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Skutočný stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov sa zisťuje inventúrou. ... pri záväzkoch, rozdiel majetku a záväzkov a pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou ...“.

Kultúrne stredisko účtovalo k 31.12.2008 o ceninách v hodnote 153,- Eur (4,6 tis. Sk), pričom tento skutočný stav nebol fyzickou inventúrou zistený a následne bol v inventarizačnom zápise zaznamenaný v nulovej hodnote, čo **nebolo v súlade s ustanoveniami § 29 ods. 1 a § 30 ods. 1 zákona o účtovníctve**. Obsah inventarizačného zápisu ako účtovného záznamu **nedokazoval skutočnosť podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Na účely tohto zákona sa za preukázateľný účtovný záznam považuje iba účtovný záznam, a) ktorého obsah priamo dokazuje skutočnosť, b) ktorého obsah dokazuje skutočnosť nepriamo obsahom iných preukázateľných účtovných záznamov, ...“.

Inventúrne súpisy vypracované múzeom v kontrolovanom období rokov 2007 a 2008 neobsahovali podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a v obsahu inventúrnych súpisov spracovaných kultúrnym strediskom za rok 2008 absentovali údaje o dni začatia inventúry, dni, ku ktorému bola inventúra vykonaná a dni skončenia inventúry, mieste uloženia majetku, mene, priezvisku a podpisovom zázname hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, mene, priezvisku a podpisovom zázname osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, čím tieto súpisy **neboli v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. b), d), e) a i) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva...Inventúrny súpis musí obsahovať tieto údaje: ... b) deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, a deň skončenia inventúry, ..., d) miesto uloženia majetku, e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, ... i) meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.“.

Múzeum a kultúrne stredisko v jednom prípade nevykonali opravu účtovného dokladu (inventúrneho súpisu) stanoveným spôsobom, čím **nepostupovali podľa ustanovenia § 34 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „Ak účtovná jednotka zistí, že niektorý účtovný záznam jej účtovníctva je neúplný, nepreukázateľný, nesprávny alebo nezrozumiteľný, je povinná vykonať bez zbytočného odkladu jeho opravu spôsobom podľa odseku 2. ... Oprava sa musí vykonať tak, aby bolo možné určiť zodpovednú osobu, ktorá vykonala príslušnú opravu, deň jej vykonania ...“.

6. Úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

Obidve príspevkové organizácie mali vypracované interné smernice, ktoré upravovali vykonávanie finančnej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornej

vykonávanie finančnej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), jej výkon však bol v kontrolovanom období obmedzený výlučne na vykonávanie predbežnej finančnej kontroly.

Kultúrne stredisko v kontrolovanom období uskutočnilo šesť finančných operácií a múzeum 11 finančných operácií bez ich overenia predbežnou finančnou kontrolou, čím oba subjekty **nepostupovali podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o finančnej kontrole**, podľa ktorého: „*Finančné operácie nemožno vykonať alebo v nich pokračovať bez ich overenia predbežnou finančnou kontrolou.*“ a **ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o finančnej kontrole**, podľa ktorého: „*Predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú pripravovanú finančnú operáciu.*“

Múzeum v kontrolovanom období uskutočnilo osem finančných operácií a kultúrne stredisko tri finančné operácie bez toho, aby bol na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou pri podpise osoby zodpovednej za vykonanie predbežnej finančnej kontroly uvedený dátum jej vykonania, čím **nepostupovali podľa ustanovenia § 9 ods. 3 zákona o finančnej kontrole**, podľa ktorého: „*Vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú osoby podľa odseku 2 podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou.*“, v dôsledku čoho **nebolo možné preveriť vykonanie predbežnej finančnej kontroly pred uskutočnením finančnej operácie.**

Kontrolná skupina zistila porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov. Tieto nedostatky boli dôkazom toho, že kontrolné postupy v praxi finančného riadenia kontrolovaných príspevkových organizácií nefungovali dostatočne účinne.

III. Záver

Výsledky kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK poukázali na porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v kontrolovaných príspevkových organizáciách.

Nedostatky boli zistené v zriaďovacích listinách vydaných ŽSK ako zriaďovateľom príspevkových organizácií, ktorých obsah nezabezpečoval súlad s platnou legislatívou.

Kontrolou bolo zistené, že v niektorých prípadoch zriaďovateľ neposkytol finančné prostriedky na bežné výdavky príspevkovej organizácii v takej výške, aby bol jej rozpočet nákladov a výnosov vyrovnaný. V dôsledku uvedenej skutočnosti bola v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách rozpočtovaná v príspevkových organizáciách strata.

V jednom prípade nebolo príspevkovou organizáciou vykonané zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách a taktiež neboli dosiahnuté výnosy určené rozpočtom nákladov a výnosov príspevkovej organizácie.

Poskytnutím preddavkov v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách a nedodržaním pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté došlo vo viacerých prípadoch k porušeniu finančnej disciplíny.

Pri kontrole spracovania účtovnej závierky ako aj súm vykazovaných v účtovných a finančných výkazoch boli zistené nedostatky vyplývajúce z nevykonania inventarizácie, z nesprávne evidovaného, resp. vykazovaného majetku v účtovnej evidencii, ako následku nesprávneho triedenia výdavkov pri financovaní obstarania majetku.

Nevyhotovenie poznámok ako jedn

